

[Elna Munch.]

om det ærede Medlem gjorde sig til Talsmand for den —, den Tanke, der havde været fremme, at der i Lovforslaget skulde indføres en Bestemmelse om, at der skulde sidde en Kvinde i Censuren. Jeg mener ikke, Kvinderne kan være tjent dermed; saa ringe er Kvinderne ikke, at man behøver at give særlige Lovbestemmelser af Hensyn til dem. Hvis Kvinderne er dygtige paa et eller andet Omraade, vil de sikkert hævde sig, saaledes at den Plads, de fortjener, ogsaa vil komme til at staa dem aaben; men forlods paa den Maade at bestemme, at der skal sidde en Kvinde i Censuren, tror jeg ikke, man skal gaa med til, der kunde jo tænkes Tilfælde, hvor der ikke fandtes en Kvinde, som egnede sig til at være Medlem.

Saa skal jeg blot lige udtale min Glæde over, at man har faaet en ny Skala for Bevillingsafgifterne, en Skala, som jeg tror, man fra Biografteatrenes Side ivrigt har ønsket.

I øvrigt skal jeg med disse faa Bemærkninger anbefale Forslaget til en hurtig og velvillig Behandling.

Axel Dam: Jeg har med Interesse læst den røde Kommissionsbetænkning. Om den røde Farve paa Omslaget skyldes de kommunistiske Tendenser, der er i den, skal jeg lade være usagt, men i hvert Fald er det jo væsentlig en politisk Kommission, der har været nedsat. Den tæller blandt sine Medlemmer 5 sagkyndige. Af disse 5 sagkyndige er een Repræsentant for Bevillingshaverne og som saadan paa Forhaand ikke uvildig som Dommer over Bevillingssystemets Fordele; af de 4 andre er de 3 i Virkeligheden Modstandere af Bevillingssystemet og er kun gaaet med til det, fordi Forholdene nu en Gang ligger, som de ligger, det vil sige, fordi de anser Kravet om fri Næring for politisk uigen-nemførligt i Øjeblikket. Vi i Retsforbundet er jo ikke meget bange for at tage Standpunkt for det, som i Øjeblikket kaldes uigen-nemførligt; thi fastholder man ikke sine Principper og deres Rigtighed, naar man vel heller ikke den Tid, da det ikke mere er uigen-nemførligt i politisk Henseende.

Alle vil være klar over, at Bevillingssystemet let vil komme til at smage af Korruption, naar det benyttes som Belønnings- eller Pensioneringssystem, eller hvad man nu vil kalde det. Det har bl. a. medført den Meningsløshed, synes jeg, at Opfinderne af den danske Tonefilm, Ingeniør Arnold Poulsen og Ingeniør Petersen,

er blevet nægtet Tilladelse til at opføre et Teater, hvor de kunde udnytte deres egen Opfindelse. Jeg vil i den Anledning gerne spørge den højtærede Justitsminister, om dette er sket ud fra den Betragtning i Grundloven, at det vilde stride mod Almenvellet, om disse danske Mænd fik Lov til at oprette et saadant Teater:

Den eneste Forbedring, jeg kan finde i dette Lovforslag fremfor de nuværende Tilstande, bestaar i, at man ikke mere kan have en Bevilling uden selv at drive Teatret, hvad der dog skulde være en Selvfølge. Derved afskaffes Snylteriet, men ikke Vilkaarligheden.

I Grundlovens § 81 staar jo, at man ved Lov skal ophæve alle de Indskrænkninger i den frie og lige Adgang til Erhverv, som ikke er begrundet i Almenvellet, men hvorledes skal en Indskrænkning begrundes for den her foreliggende Virksomheds Omraade? Man skulde jo synes, det var naturligt at begynde med Næringsfriheden, og hvis det saa viste sig, at den indeholdt noget for Almenvellet faretruende, da at indføre de Begrænsninger i Næringsfriheden, man ansaa for nødvendige. Jeg kan ikke se rettere, end at Bevisbyrden paahviler dem, som vil have Begrænsninger i Adgangen til dette Omraade, og da vi ingen Erfaringer har om det herhjemme, saa maa det være naturligt at gaa til Udlandet.

I Tyskland, England og Sverige har de fri Næring paa dette Omraade, og det vides ikke, at det har ført til særlige Ulykker. Jeg kender ikke selv Filmsforholdene hverken i Tyskland eller i England; men med Hensyn til Sverige maa jeg sige, at de smukkeste og bedste Film, jeg i mit Liv har set, har jeg set i Stockholm. Men det beviser naturligvis ikke meget. Hvis man vil lytte til, hvad Udlændinge siger om de danske Forhold, kan man i et Interview i Regeringsorganet „Politiken“ læse, at en Englænder til Turister, der kommer til Danmark, skriver en Advarsel mod at besøge Biograferne her. Han siger, at de er de værste i Nordeuropa, og hans Udtalelser gjaldt ikke blot Programmerne, men ogsaa Lokalerne og de øvrige Forhold i Teatrene.

Bevillingssystemet skulde sørge for, at kun Mennesker med særlige sædelige Kvalifikationer fik Lejlighed til at vælge de Films, der skulde opføres; men man bliver nok under et hvilket som helst System nødt til ved Valget at gaa efter de forretningsmæssige Hensyn. Der er neppe nogen Filmsejer eller Teaterdirektør, der tager det Vovestykke paa sig at opføre en Film,